

Ärendenummer
TRV 2024/20108
Motpartens ärendenummer
LI2024/00248

Dokumentdatum
2024-05-13

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Landsbyggs- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
Diariet
GD-sekreterare
Webb- och projektstöd
li.dl@regeringskansliet.se

Svar på remiss gällande betänkande Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8)

Ärendet

Trafikverket har mottagit ett betänkande för synpunkter från Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet, Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8). Synpunkter efterfrågas på förslagen eller materialet i betänkandet.

Sammanfattning

Trafikverket ser positivt på att livsmedelsberedskapen ses över och får förtydligat uppdrag. Trafikverkets yttrande avser huvudsakligen områden som rör transporter och infrastruktur kopplat till livsmedelsberedskapen samt förslag som påverkar beredskapssystemet.

Transporter

Det är uppenbart att transporter har en stor betydelse för livsmedelsberedskapen. Trafikverket ser positivt på att Livsmedelsverket får rollen att identifiera sårbarheter och kritiska beroenden som påverkar förutsättningar för livsmedelsberedskapen. Där kommer det finnas behov av samverkan och samordning med beredskapssektor Transporter inom exempelvis kritiska livsmedelstransporter. Det är av vikt att det etableras en tydlig struktur och uttalade förväntningar för samverkan och samordning mellan beredskapssektorerna för att uppnå en tydlig planering och robusthet. Beredskapssektor Transporter berörs till största del av de transporter som sker till och från den sekundära livsmedelsproduktionen vilket ställer krav på robust infrastruktur.

Specialfordon och yrkeskompetenser

Det är av vikt att tillgång till reservdelar för specialfordon säkerställs, främst de som är knutna till livsmedels- och jordbrukssektorn behöver säkerställas.

Ärendenummer
TRV 2024/20108
Motpartens ärendenummer
LI2024/00248

Dokumentdatum
2024-05-13

Även tillgång till utbildade förare av tunga fordon och specialfordon bör säkerställas. I dagsläget är medelåldern i denna åldersgrupp hög och efterfrågan kommer också att öka för dessa yrkesgrupper.

Infrastruktur

Under kapitel 7, "Kritiska beroenden till andra sektorer", saknas det ett resonemang om beroenden till transportinfrastruktur. Vikten av att vägar, broar, tunnlar, järnvägar med mera är farbara för att säkerställa att transporter kan nå alla människor i landet som är i behov av livsmedel bör beskrivas. Det behöver även belysas att det idag saknas regleringar och kompletta register där infrastruktur övergår från statligt till kommunalt ansvar, vilket till exempel försvårar möjligheter till effektiv trafikledning i kris och krig.

Beredskapssystemet

En viktig slutsats i utredningen om En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50) är att det behöver komma till ett system för samordnade åtgärder inom och mellan sektorerna. Störningar i exempelvis transportinfrastruktur riskerar bland annat en försämrad livsmedelsförsörjning, varför försörjningsberedskap behöver hållas samlat, och åtgärder bör göras samordnat.

Utredningen föreslår även att en nationell funktion med uppgift att tidigt upptäcka hot mot livsmedelsförsörjningen ska inrättas inom Livsmedelsverket. Här menar Trafikverket att uppgiften är nödvändig, men även att den redan ingår i uppdraget för beredskapsmyndigheter och sektorsansvaret. Uppgiften om omvärldsbevakning av hot mot livsmedelsförsörjning antyder att motsvarande förväntningar att omvärldsbevaka för hot inte finns inom andra sektorer. Trafikverket menar att beredskapssektorerna bör ha liknande funktioner och förväntningar.

Försörjningsberedskap ur ett systemperspektiv

Slutsatserna, förslagen och rekommendationerna i utredningen Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8) skiljer sig något från förslagen i utredningen En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50), främst genom att den förra lägger mindre vikt vid beredskapslagring som ett sätt att ordna försörjningsberedskap. Det behöver även lyftas att varje beredskapsmyndighet bör ansvara för sin egen livsmedelsberedskap för att klara av det initiala skedet av kriget.

Ärendenummer
TRV 2024/20108
Motpartens ärendenummer
LI2024/00248

Dokumentdatum
2024-05-13

Utredningen berör även kort att geografiska och regionala perspektiv behöver beaktas i placering av beredskapslager. Trafikverket anser att detta tydligt bör framgå i lag eller förordning om livsmedelsberedskap. Detta, samt utökade omsättningslager, skulle bidra till en ökad förmåga att hantera störningar i livsmedelsförsörjningen. Sammantaget pekar detta mot att tydligare krav ger bättre planeringsförutsättningar även för planeringen av robusta transport- och infrastruktursystem. Något som är en grundförutsättning för en hållbar livsmedelsberedskap.

Vidare ser Trafikverket att begreppen ”allvarlig störning i livsmedelsförsörjningen”, ”överhängande risk” och ”nödvändiga livsmedel” är otydliga. Det ska ses i sammanhanget av att begreppet ”allvarlig störning” redan används i annan lagstiftning, bland annat som en del i definitionen av extraordinär händelse och i definitionen av fredstida krissituation. Det finns därmed en risk att begreppen får olika betydelse, vilket kan försvåra kommunikation och samverkan mellan aktörer.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit beredskapsplanerare Malin Svanberg och Elin Göransson, nationella beredskapsplanerare, avdelning Samverkan, central funktion Säkerhet. Synpunkter har hämtats från Trafikverkets olika verksamhetsdelar. I den slutliga handläggningen har även Mathias Persson chef central funktion Säkerhet och Minna Nyman chef för avdelning Samverkan central funktion Säkerhet deltagit.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2024/20108
Motpartens ärendenummer
LI2024/00248

Dokumentdatum
2024-05-13

Elin Göransson
Nationell beredskapsplanerare

elin.goransson@trafikverket.se
Direkt: 010 -123 09 24

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/20108, Motpartens ärendenummer LI2024/00248, Dokumentdatum 2024-05-13, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.